

Inatsisartunut ilaasortaq Jens NapätôK'
Naleraq
Maani/

§ 37 naapertorlugu apeqqummut nr. 77/2026-mut akissuteqaat

19-05-2026

Inatsisartut suleriaasianni § 37, imm. 1 malillugu aalisartut neqinik qerisunik tuniniaasarnerannut tunngasumik apeqquteqarsimavutit. Apeqqut suliassaqaqarfisannit akineqartussanngorlugu innersuunneqarpoq.

Suliap normua: 2026 – 9245
All. nr.: 26477562

Postboks 269
3900 Nuuk

Oq. (+299) 34 50 00
Fax. (+299) 34 63 55
E-mail: apn@nanaq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Apeqqut 1. Naalakkersuisut paasissutissiissutigisinnaavaat? ullumikkut suut maleruagassat atuuttut piniartut, aalisartut aallaaniartartullu inatsisit naapertorlugit pisarisaminnik qeritillugit kingorna qerisutut tuniniaanissaannut killilersuutit imaluunniit aporfiusut aaqqitassat suunersut?

Akissut:

Suliassaqaqarfimmi maleruagassaqartinneqartut ilaatigut tassaapput Inuussutissat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 24, 28. november 2019-imeersoq (inuussutissalerinermut inatsit) aammalu Suliffiit inuussutissaleriffiusut pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 21, 27. juli 1998-imeersoq (Inuussutissalerinermut nalunaarut). Inuussutissalerinermut inatsimmi inuussutissalerinermut (qerititerisarneq ilanngullugu), toqqorsivimmiititsisarnermut, nioqquteqartarnermut assartuisarnermullu piumasaqaatit allassimapput, tassanilu piumasaqaataalluni oqartussanit susassaqaatunit nalunaarsorsimatinnani inuussutissalerineq aallartinneqarsinnaanngitsoq. Inuussutissalerinermi eqqiluisaarnissamut il.il. tunngatillugu sulianut assigiinngitsunut maleruagassiarortoqarsinnaanera inatsimmi periarfissiissutigineqarsimavortaaq. Aalajangersakkat tamakku Inuussutissalerinermut nalunaarummi ataatsimoortillugit allassimapput, tassani ilaatigut piumasaqaataalluni suliffeqarfiit inuussutissarsiutigalugu inuussutissanik suliarinnittut, toqqortarinnittut, assartuisut nioqquteqartartulluunniit akuerineqaqqaartassasut. Nalunaarut kalaalimineerniarfinniit tuniniaasarnermut tunngatillugu immikkut piumasaqaatitaqarpoq. Taakkunani inuussutissat suliareqqitaanngitsut kisimik tuniniarneqarsinnaapput, tassa imaappoq kalaalimineerniarfinni inuussutissanik suliarinninneq inertequtaavoq.

Kalaalimineerniarfinnili tuniniarneqarsinnaasut eqqarsaatigalugit inuussutissat qerisut, panertut aammalu tarajortikkat tuniniarneqarsinnaanissaat ukiorpaalunni immikkut akuerineqartarsimavoq. Taamaasillutik piniartut pisatik qerisut pisortanit akuerineqaqqaanngikkaluarlutik tuniniarsinnaasarlugit.

Inuussutissanilli qerisunik kalaalimineerniarfinni tuniniaanissamut piumasaqaataavoq piffissat aallaaniarfissaatitaallutillu piniarfissaatitaasut malinneqarnissaat. Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 34, 13. juni 2023-meersoq naapertorlugu inuussutissat qerisutut tuniniakkat tuniniarneqartut piniarsinnaanerisa nalaanni kisimi tuniniarneqarsinnaatitaapput. Taamaattoq assigiinngissuteqartoqarsinnaavoq

maluginiartariaqakkanik. Tuttut umimmaallu eqqarsaatigalugit pineqartut piniarsinnaanerisa nalaanni piniarneqarunnaarnerisalu kingorna annerpaamik ullut pingasut iluanni tuniniarneqarsinnaapput. Inuussutissat tuniniagassat suuneri inuussutissarsiuutigalugulu allagartaqarneq apeqqutaallutik tunisinissamut periarfissat killeqarsinnaapput.

Ataatsimut isigalugu akissutigineqarsinnaavoq aap piniartut inuussutissanik piunertussutissat tunisaqarsinnaatitaapput, inuussutissaleriffittut akuersissummik pissarsinikkut imaluunniit kalaalimineerniarfinni tuniniaasarnikkut taamaattorli piniarfissaatitaasut piunertussutissat allat isiginiarlugit.

Apeqqu 2. Naalackersuisut naapertorlugit qanoq isumaqarpat, pisarineqartumik neqit ilaanni nutaatut ingerlaannaq tunineqarsinnaasut, sinneri nutaajunerini qeritillugit kingorna tunineqarsinnaannginnerata aporfiunera? naak nutaajutillugit qerititsineq pitsaassutsimik attassiinnarsinnaasussaagaluartoq, pisanik inuussutissanik maangaannartitsinermik annikillisisinnaasoq aammalu pisuussutinik pitsaanagerusumik atuinissamut iluaqutaasinnaasoq tamanna siuarsartariaqalinngila?

Akissut:

Neqit qeritipallannerisigut pitsaassusaasa attanneqarsinnaaneraniq oqarneq ilumoorpoq. Taamaattoq sukkaasumik qeritipallattarnissaat kisimi piunertussutissat aammalu inuussutissat isumannaatsuunissaat eqqarsaatigalugu neqit, atortut poortuutissallu isumannaatsuusussaapput inuussutissallu kissassusaat piunertussusaallu aamma nakkutigineqartartussaallutik.

Inuussutissanik suliarinninnerit suugaluartulluunniit tassunga ilanngullugit neqinik qerititsisarnerit inuussutissat isumannaatsuunissaat eqqarsaatigalugu isumannarnerulersitsisarput. Taamaattumuna inuit inuussutissalerisut eqqiluisaartarnissamik inatsisigut piunertussutissat pineqartut, fassa imaappoq tunisassiaminnik namminneq nakkutillisarnerisannik, eqqiaasarnissaannik, piunertussutissat isumannaatsuunissaat il.il. Atuisartut inuussutissanik pisiannik napparsimalersinnaanissaannit illersorniarlugit taamatut malitassaqarpoq.

Kalaalimineerniarfimmi inuussutissat suliarineqarsimasut ilaannik tuniniaasinnaasitsinermut pissutaavoq inuussutissaleriffiup pineqannginnera, kiisalu atuisussamut toqqaannartumik tunisinerup pineqannginnera. Pisinermi aarlerinartumut pisiartup nammineq akisussaasuunissaa piunertussutissat - taamaattumik tunisisup pisisullu akornanni tatigeqatigiinneq aallaavigalugu maleruagassat qasunganagerusinnaapput.

Siuliani ilisimatitsissutigineqareersutut kikkut sumi uumasooqatigiinnik pisassiissutigineqarsimasunik tuniniaasinnaanersut pillugit assigiinngitsunik aalajangersagaqarsinnaavoq, taamaattumik taakkununga malinnaanissaq pisariaqarpoq.

Apeqqu 3. Naalackersuisut nalilersorinnaavaat?, ullumikkut maleruagassat atuuttut piniartunut, aalisartunut aallaaniartartunullu tuniniagassaagaluit eqqarneqartarnerisa isertitaqarnissamut periarfissanik pisariaqanngitsumik annaasaqartitsinerup pisinnaanera pisinnaammat? Uani

eqqarsaatigineqarnerullutik nunaqarfiit aammalu isorliunerusuni najugallit, killilimmik tunisisinnaasut.

Naamik, piniartut aallaaniartullu isertissinnaasaraluaminnik annaasaqarsinnaanerannik aalajangersimasumik Naalackersuisut nalilersuinikuunngillat, illoqarfinni anginerusumi minnerusuniluunniit.

Apeqqu 4. Naalackersuisut nassuiaateqarfigisinnaavaat? maleruagassat nunatsinni pissutsit naapertorlugit peqqinnissakkut tunngatillugu aarlerinartunik nalilersuinerit tunngavigalugit aalajangersagaasimanersut, imaluunniit malittarisassat suliffissuaqarfinnut tunisassiorfinnut naleqqussakkat atorneqarnerusut?

Inuussutissaq suliffeqarfimmi mikisumi angisuumiluunniit suliarineqarsimamera apequtaatinnagu eqqiluisaarnissamut piumasaqaatit sunniutissallu allangornaviangillat, ilisimatuussuseq aallaavigineqarmat. Inuussutissaq aallaaviatigut eqqiluitsumi suliarineqarsimajuaannassaaq tunineqarneratalu nalaani inunnik nerineqarsinnaassalluni. Taamaattumik maleruagassani pissusissamisoortut oqallisigissagaanni, eqqiluisaarnissamut piumasaqaatit oqallisigineqassangillat, akerlianilli kinguneqaataasinnaasut suut akuerineqarnerusut pineqassallutik, kiisalu suliassaqaarfimmi nakkutilliineq qanoq annertutigissanersoq politikikkut isummorsorfigisassaalluni. Inuussutissat eqqiluitsuunissaannut tunngasut taamaallaat pineqangillat, pineqarputtaaq pisassiissutit, piniarnissamut aallaaniarnissamullu piffissaliussat, kikkut tuniniaasinnaanersut il. il.

Taamaattumik kinguneqaataasinnaasunik nalilersuissagaanni makku qiviassallugit pissusissamisoornerpaassaaq, suliarnut pineqartumut atatillugu inuussutissani eqqiluisaassutsikkut peqqissutsitigullu kinguneqaataasinnaasoq qanoq annertutiginersoq ajornerpaassappallu inuit qassit sunnerneqassanersut. Matumunnga peqatigitillugu oqallisigisassaavoq inuup/innuttaasup peqqinnartunik inuussutissaqarnissaanut qulakkeerinninnissamut akisussaaffik qanoq annertutigitikkusunneqarnerusooq.

Apeqqu 5. Naalackersuisut suliaqartoqartariaqarnermik immikkut nunatsinni aqqissuussinermik periarfissat aqqutissiorniarlugit, tassani neqit pissarsiarineqartut inatsisit naapertorlugit qeritillugit tunineqarsinnaalernissaat, eqqiluisaarneq, nalunaaqutsersuineq, kissassutsimut piumasaqaatit kiisalu malinnaaffigineqarsinnaaneq, ajutoortoqassagaluarpat kingumut paasiniaasinnaanerit pillugit pisariitsumik isumannaatsumillu piumasaqaatit tunngavigalugit aqqissuisoqarnissaanut suliaqartariaqalinngilagut?

Maannarpiaq nunatsinni inuussutissalerinermut inatsit nutarterneqaleruttorpoq. Tassunga atatillugu kalaalimineerniarfinni inerteqqutaanngitsumik qerititsisinnaaneq maleruagassanut ilanngunniarneqarpoq – taamaakkaluartoq piniarnissamut aallaaniarnissamullu piffissaliussanut atugassaritineqartut suli atuullutik. Siuliani taaneqareersutut piniartut aallaaniartartullu suliffeqarfimmik inuussutissalerisunik ingerlatsinissamut qinnuteqarnissamut aamma periarfissaqarput, taamaaliornikkullu kalaalimineerniarfiit avataasigut neqinik qerisunik tuniniaasoqarsinnaalersinnaalluni. Taamaakkaluartoq tamanna anguneqassappat piumasaqaatit arlallit naammassineqarsimassapput, takuuk Inuussutissalerinermut nalunaarut.

Apeqquut 6. Naalakkersuisut paasissutissiissutigisinnaavaat, piniartunut qerisunik tuniniaanissamut periarfissat pitsaanerulerneratigut aningaasarsiornikkut pilersuinikkullu qanoq iluaqtissat anguneqarsinnaanersut, soorlu inuussutissanik maangaannartitsinerup annikinnerulenera, atuisut pitsaanerusumik atorneqarnissaa aammalu nerisassanik najukkaneersunik patajaannerusumik pissarsisinnaaneq aqqutissiorneqarnissaa piffissanngunngila?

Naalakkersuisut aningaasaqarnikkut pilersornissamullu qanoq annertutigisumik angusaqartoqarsinnaanersoq oqaatigisinnaanngilaat, qerisunik inerteqqutaanngitsumik tuniniaanissamut periarfissat pitsaanerusut pillugit misissuisoqarnikuunngimmat.

Apeqquut 7. Naalakkersuisut paasissutissiissutigisinnaavaat, periarfissat pillugit misissuineq qanoq akeqassanersoq, tassunga ilanngullugit pisarineqartumik neqinik qeritillugit tuniniaaneq akuersissutigineqarsinnaanersoq pillugu inuussutissarsiornikkut isumannaallisaanikkut, eqqiluisaarneq, nalunaaqutsersuineq, tunisanik utimut malinnaaffiginnissinnaaneq najukkani qerititsiveqarfiit kiisalu piniartut, aalisartut, aallaaniartut atuisullu aningaasatigut sunniivigineqarnissaat pillugit nalilersuinerit?

Inuussutissalerinermut nalunaarut naapertorlugu pissutsit piumasaqaataasullu assigiinngitsut aqqutigalugit tamanna periarfissaareermat, inuussutissat isumannaatsuunissaannut atatillugu apeqquut akineqassanngilaq.

Nalunaaqutsersuinerimut malinnaasinnaanermullu atatillugu misissuineq qanoq akeqassanersoq naalakkersuisoqarfiup ilisimannngilaa.

Apeqquut 8. Naalakkersuisut immikkut paasissutissiissutigisinnaavaat, taamatut misissuineq aningaasaliissutit pioreersut iluanni ingerlanneqarsinnaanersoq, imaluunniit Naalakkersuisut naliliinerat naapertorlugu immikkut aningaasaliisoqarnissaa pisariaqartinneqarnersoq, taamaassapallu qanoq akeqassanersoq?

Misissuinerimut apeqquummi 7-mi eqqaaneqartumut naalakkersuisoqarfik aningaasanik immikkoortitsisimannngilaq, massakkorpiarlu taassumunnga immikkut aningaasalersuinissamut akissaqanngilaq pilersaaruteqaranilu.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Peter Borg

Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq